

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXVII/204/09
Rady Miejskiej w Lidzbarku
z dnia 17 lutego 2009 r.

Plan Odnowy Miejscowości Wąpiersk

Lidzbark, 2009 rok

Spis treści

1. Obszar i czas realizacji Planu Odnowy Miejscowości Wąpiersk
2. Cel opracowania
3. Położenie geograficzne
4. Rys historyczny miejscowości
5. Klimat
6. Ludność wsi
7. Oświata
8. Świetlica wiejska
9. Służba zdrowia
10. Bezpieczeństwo publiczne
11. Zaopatrzenie w wodę
12. Kanalizacja i oczyszczanie ścieków
13. Utylizacja odpadów stałych
14. Energetyka
15. Komunikacja
16. Przemysł i działalność gospodarcza
17. Rolnictwo i gleby
18. Planowane kierunki rozwoju wsi
19. Inwentaryzacja zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego
20. Analiza SWOT
21. Opis Planowanego Przedsięwzięcia
22. Szacunkowy Kosztorys Planowanego Przedsięwzięcia
23. Harmonogram Planowanego Przedsięwzięcia

1. Obszar i czas realizacji Planu Odnowy Miejscowości Wąpiersk

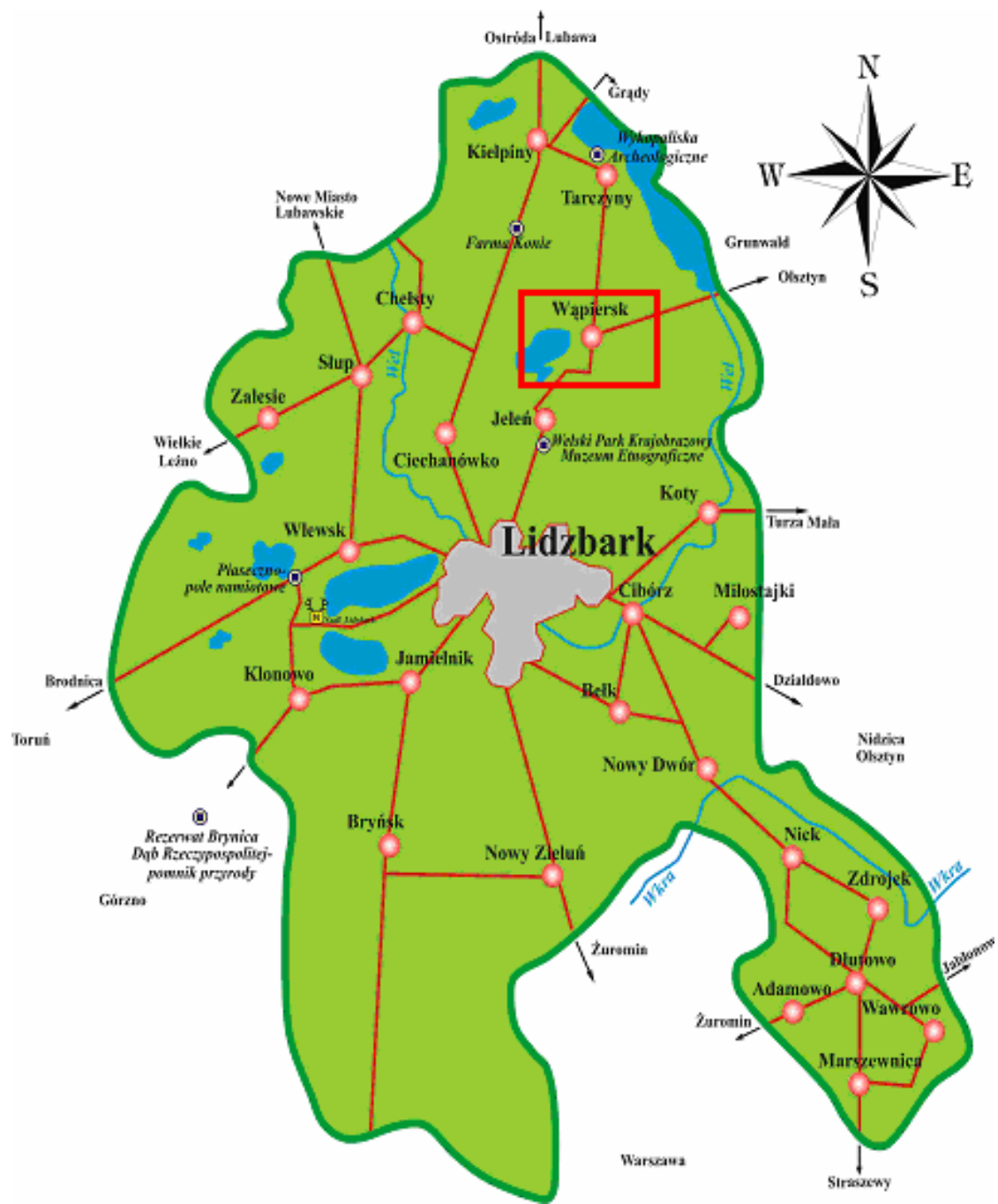
Plan Odnowy Miejscowości Wąpiersk obejmuje obszar wsi Wąpiersk, położonej w gminie Lidzbark. Czas realizacji planu przewiduje się w latach 2009 ÷ 2015 rok.

2. Cel opracowania

Celem opracowania jest wizja zaspokojenia potrzeb społecznych i kulturalnych społeczności wiejskiej. Dodatkowym celem jest podniesienie standardu życia i pracy na wsi oraz atrakcyjności turystycznej miejscowości. Wpłynie to korzystnie na rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowania dziedzictwa kulturowego.

3. Położenie geograficzne

Wieś Wąpiersk jest położona w północno-wschodniej części gminy Lidzbark w powiecie działdowskim; województwo warmińsko – mazurskie, Wąpiersk znajduje się na terenie Welskiego Parku Krajobrazowego. Położenie geograficzne wsi Wąpiersk zawarto na rysunku 1.



Rys.1. Położenie wsi Wapiersk w gminie Lidzbark.

Natomiast na rysunkach 2, 3 i 4 zawarto zdjęcia wybranej części wsi wraz z widokiem świetlicy.



Rys.2. Widok na wieś



Rys.3. Widok na wieś



Rys. 4 Widok na świetlicę

4. Rys historyczny miejscowości

Wieś założona została w 1410 roku przez Krzyżaków, wchodziła w skład wójtostwa w Lidzbarku. W drugiej połowie XV wieku zbudowano tu murowany kościół pod wezwaniem dwóch patronów – św. Michała Archanioła i św. Marii Magdaleny. W XV wieku wieś obejmowała około 110 hektarów. We wsi mieszkało 42 osadników. Po wojnie trzynastoletniej i kończącym ją pokoju toruńskim w 1466 roku Wąpiersk wszedł w skład państwa polskiego. W 1520 roku kościół spalił się doszczętnie. Nowo wybudowany kościół parafialny pw. Opatrzności Bożej oddano do użytku w 1671 r. Jego fundatorem był właściciel wsi Wawrzyniec Wąpierski. W 1733 roku w wyniku pożaru spłonęła prawie cała wieś, wraz z kościołem. W 1762 roku świątynię odbudowano. W okresie wojen napoleońskich kościół uległ poważnym zniszczeniom. Próby jego odbudowy nie powiodły się ponieważ władze pruskie nie wydały na to zgody. W 1870 roku właścicielem majątku zostali Mieczkowsy z Ciborza. W dwudziestoleciu międzywojennym powierzchnia wsi wynosiła 1270 hektarów, znajdowały się 92 budynki mieszkalne, w których zamieszkiwało 667 osób. W latach 1933-1935 wybudowano nowy kościół pw. Opatrzności Bożej.

Do czasów obecnych we wsi zachowały się liczne zabytki budownictwa pochodzącego z drugiej połowy XIX i początku XX wieku. Na szczególną uwagę zasługuje budynek szkolny z czerwonej cegły z 1894r., w którym obecnie funkcjonuje szkoła podstawowa, budynek biblioteki z 1905 roku, chaty drewniane.

W okolicy Wapierska znaleziono liczne ślady wczesnego osadnictwa, stanowiące ważny materiał badawczy dla archeologów. Między innymi pochodzą one z okresu halszackiego i lateńskiego, a także średniowiecza.

5. Klimat

Klimat wsi Wapiersk jest zbliżony do całej gminy Lidzbark i charakteryzuje się znaczną różnorodnością. Przez [Andrzejewski H. i inni 1993] około 30 dni w ciągu roku napływa powietrze polarno - kontynentalne dające latem pogodę słoneczną i wysokie temperatury powietrza, zimą zaś silne mrozy. Przez 16 dni w ciągu roku pogodę kształtuje powietrze arktyczne i powoduje silny spadek temperatury. Powietrze zwrotnikowe wywołuje latem przez 10 dni pogodę parną i duszną z burzami, co daje zimą pogodę mglistą.

Na obszarze gminy przeważają wiatry z kierunku zachodniego. Wiatry [Andrzejewski H. i inni 1993] z kierunku SW stanowią 18,8%, z kierunku W 15,5%, a z kierunku NW 7,7% wszystkich wiatrów w ciągu roku. Najczęściej występują wiatry północne z kierunku NE tylko 5% a z kierunku N 5,8%. Wiatry od strony wschodniej występują z mniejszą częstotliwością.

Średnie prędkości wiatrów z poszczególnych kierunków wahają się od 4 m/s z kierunku SW do 3,1 m/s od strony północnej. Największe średnie prędkości wiatrów występują w listopadzie 8,5 m/s; najmniejsze w lipcu 2,4 m/s. Średnia prędkość roczna wynosi 3,1 m/s. Cisze wiatru występują średnio w roku 14,8%.

Wiatry bardzo silne i porywiste powyżej 15 m/s w listopadzie średnio 0,3 dnia. Ponadto zimą w styczniu i grudniu średnio od 0,2 do 0,1 dnia. Średnia roczna temperatura powietrza [Andrzejewski H. i inni 1993] wynosi 6,9°C. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń, w którym średnia temperatura wynosi - 4°C. Natomiast najcieplejszym miesiącem jest lipiec, w którym temperatura wynosi 17,4°C. Średnia liczba dni bardzo mroźnych ($t < - 10^{\circ}\text{C}$) w ciągu roku wynosi 26 dni w tym najwięcej dni tego typu przypada na luty 9,5 dnia i styczeń 8,5 dnia. Średnia liczba dni gorących ($t > 25^{\circ}\text{C}$) wynosi maksymalnie 33,7 dnia. Najdłuższą porą roku jest zima, która rozpoczyna się średnio od 4 grudnia i kończy się 17 marca, co daje w sumie 104 dni. Pozostałe pory roku przebiegają w następujących terminach; przedwiośnie od

18 marca do 7 kwietnia, wiosna od 8 kwietnia do 4 czerwca, lato od 5 czerwca do 27 sierpnia, jesień od 28 sierpnia do 3 grudnia.

Średnia roczna suma opadów na terenie wsi Wąpiersk wynosi około 577 mm. Pokrywa śnieżna pojawia się tu najczęściej od 1 do 5 grudnia, a zanika około 22 marca. Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 65 dni, a jej grubość waha się średnio od 10 cm w grudniu, 14 cm w styczniu i lutym do 13 cm w marcu.

6. Ludność wsi

Liczbę mieszkańców wsi Wąpiersk od roku 2003 do 2007, zawiera tabela I.

Tabela I

Liczba mieszkańców wsi Wąpiersk od roku 2003 do 2007

| Rok | Liczba mieszkańców |
|------|--------------------|
| 2003 | 489 |
| 2004 | 489 |
| 2005 | 494 |
| 2006 | 490 |
| 2007 | 493 |

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy.

Negatywne trendy demograficzne ominęły wieś Wąpiersk. Trendy te przejawiają się przez spadek liczby ludności, ale jak wynika z tabeli II. liczba ludności wsi Wąpiersk porównując rok 2003 i 2007 rok nieznacznie zwiększyła się o 4 osoby.

Dokonano porównania liczby mieszkańców wsi Wąpiersk z innymi wsiami Gminy Lidzbark, zawiera to tabela II.

Tabela II

Liczba mieszkańców sąsiednich wsi na rok 2007

| Wieś | Wąpiersk | Klonowo | Jamielnik |
|--------------------|----------|---------|-----------|
| Liczba mieszkańców | 493 | 306 | 545 |

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy.

Jak wynika z powyższej tabeli Wąpiersk należy do wsi o średniej liczbie mieszkańców w wyżej wymienionej tabeli.

7. Oświata

Na terenie wsi Wąpiersk znajduje się szkoła, biblioteka oraz kościół.

8. Świetlica wiejska

Na terenie wsi Wąpiersk znajduje się świetlica wiejska pod opieką sołtysa wsi. Stanowi ona ośrodek krzewiący kulturę regionalną. Obecnie odbywają się tam uroczystości okolicznościowe związane z życiem wsi oraz zebrania mieszkańców wsi.

9. Służba zdrowia

Na terenie wsi Wąpiersk nie ma ośrodka zdrowia. Mieszkańcy korzystają z Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Lidzbarku. Natomiast opiekę specjalistyczną zapewnia Szpital Rejonowy w Działdowie.

10. Bezpieczeństwo publiczne

Teren wsi Wąpiersk w zakresie bezpieczeństwa publicznego terytorialnie podlega Komendzie Powiatowej w Działdowie – Posterunek Policji w Lidzbarku oraz Straży Miejskiej w Lidzbarku.

11. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie wsi Wąpiersk funkcjonuje wodociąg, jest on poprowadzony z miasta Lidzbarka. Za eksploatację i utrzymanie wodociągu odpowiada Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Lidzbarku.

12. Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Wieś Wąpiersk nie jest skanalizowana.

13. Utylizacja odpadów stałych

Odpady komunalne z obszaru wsi Wąpiersk są usuwane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Lidzbarku na wysypisko śmieci w sołectwie Ciechanówko. Wieś Wąpiersk wyposażona jest w pojemniki o pojemności 5,5 m³. Ponadto na terenie wsi znajdują się pojemniki do zbiórki selektywnej na makulaturę, szkło i tworzywa sztuczne.

14. Energetyka

Wszystkie gospodarstwa domowe są wyposażone w instalacje elektryczną. Wieś obsługiwana jest w zakresie dostawy energii elektrycznej przez ENERGA – OPERATOR S.A. Oddział w Płocku.

15. Komunikacja

Przez teren wsi Wąpiersk przebiega droga powiatowa 1280N relacji Lidzbark - Koszelewy, aż do końca gminy. Pozostałe to drogi gminne gruntowe o nawierzchni utwardzonej. .

16. Przemysł i działalność gospodarcza

Na terenie wsi Wąpiersk funkcjonują 4 firmy.

Można je podzielić na:

- Handlowe: sklep spożywczo – przemysłowy. Firma zatrudnia około 3 osób. Na koniec 2007 roku zarejestrowane były w rejestrze działalności gospodarczej jedno przedsiębiorstwo.
- Usługowe: usługi stolarskie, budowlane. Na koniec 2007 roku zarejestrowane były trzy przedsiębiorstwa.

Mimo aktywności władz lokalnych jak i przedsiębiorców w gminie Lidzbark nie uniknięto problemu bezrobocia, które 31.12.2007r. wynosiło **19,4 %** (dane według Powiatowego Urzędu Pracy w Działdowie). Tak wysoki wskaźnik bezrobocia spowodowany jest w głównej mierze upadkiem firm państwowych, które dominowały na terenie gminy.

17. Rolnictwo i gleby

Na terenie wsi Wąpiersk jest 116 gospodarstw powyżej 1 hektara.

Wykaz gospodarstw ze względu na powierzchnię i liczbę zawiera tabela III.

Tabela III

Charakterystyka gospodarstw rolnych na terenie wsi Wąpiersk

| Grupy obszarowe użytków rolnych | Liczba gospodarstw [szt.] | Powierzchnia gruntów [ha] |
|------------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| 1 ÷ 2 | 19 | 26,06 |

| | | |
|--------------|------------|---------------|
| 2 ÷ 5 | 23 | 58,63 |
| 5 ÷ 7 | 6 | 25,08 |
| 7 ÷ 10 | 11 | 56,84 |
| 10 ÷ 15 | 28 | 215,37 |
| 15 i więcej | 29 | 518,22 |
| Razem | 116 | 900,20 |

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy Lidzbark.

Średnie gospodarstwo we wsi Wąpiersk ma powierzchnię 7,76 ha, a średnie w gminie równe jest 9,16 ha.

Podstawowymi materiałami, z których powstała większość gleb w gminie to utwory ostatniego zlodowacenia gliny zwałowe, piaski polodowcowe, a także osady czwartorzędowe torfy i aluwia rzeczne. Z tych utworów wykształciły się gleby: bielcowe, brunatne i bagienne. Najwięcej, bo aż 80% stanowią gleby bielcowe. Gleby są niskiej jakości, gdyż większość z nich należy do V i VI klasy bonitacyjnej.

Mniejsza powierzchnia gospodarstw, we wsi Wąpiersk, od średniej powierzchni gospodarstw w gminie oraz niskie klasy bonitacyjne gleb nie warunkują znaczących dochodów z rolnictwa.

18. Planowane kierunki rozwoju wsi

1. Podnoszenie atrakcyjności infrastruktury społeczno – kulturowej wsi Wąpiersk, ma polegać na tworzeniu warunków stwarzających możliwość wykorzystania potencjału ludzkiego jak i technicznego do krzewienia i zaspokojenia potrzeb społecznych i kulturalnych miejscowości oraz na rozwoju agroturystyki..
2. Organizowanie imprez społeczno - kulturalnych, ma polegać na organizowaniu imprez kulturalnych takich jak: uroczystości z okazji rocznic, Dnia Dziecka, Babci, Dziadka, oraz udział w dożynkach i w Turnieju Wsi. Organizowanie zawodów sportowych. Ponadto propagowanie czytania książek dzieciom przez wolontariuszy, osoby dobrze znane na terenie gminy. Poza tym organizowanie imprez integracyjnych dla mieszkańców wsi.
3. Wspieranie inicjatyw indywidualnych mieszkańców gminy, szczególnie rolników w działaniach na rzecz odnowy wsi.

Wspieranie działalności agroturystycznej w gospodarstwach wiejskich, poprzez pozyskanie środków unijnych i krajowych.

4. Poprawa infrastruktury:

- skanalizowanie wsi;
- doprowadzenie nośników energetycznych do nowo powstałych budynków.
- wyznaczenie i budowa ścieżek rowerowych – 25.000 zł.
- remont drogi Wąpiersk – Kiełpiny – 2.020.000 zł.
- Remont, modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej – 150.000 zł.
- wymiana stolarki okiennej w Szkole Podstawowej – 10.000 zł.
- organizacja placu zabaw dla dzieci – 25.000 zł.

19. Inwentaryzacja zasobów służąca ujęciu stanu rzeczywistego

A. Obszary badania stanu zasobów miejscowych – walory środowiska lokalnego

1. Środowisko przyrodnicze

- a. wieś jest otoczona lasami, znajduje się tam również jezioro.

2. Walory turystyczne wsi

- a. malownicze usytuowanie, jezioro

3. Gospodarka – podmioty gospodarcze

- a. przedsiębiorstwa handlowo-usługowe;

4. Infrastruktura techniczna

- a. energia elektryczna;
- b. infrastruktura telekomunikacyjna;
- c. wodociąg;

5. Organizacje społeczne, działacze lokalni

- a. liderzy lokalni: sołtys Hanna Krezymon, rada sołecka
- b. Ochotnicza Straż Pożarna Wąpiersk

6. Kultura i Sport

- a. organizowanie imprez okolicznościowych tj: Dzień Dziecka, Dożynki, Dzień Babci, Dzień Dziadka, Jarmark, Turniej Wsi.
- b. rozgrywki sportowe: tenis stołowy, piłka nożna

B. Obszary badań stanu zasobów miejscowych – potrzeby środowiska lokalnego

1. Środowisko przyrodnicze

- a. wygospodarowanie miejsca na terenie wsi na cele rekreacyjne
- b. w zakresie ochrony środowiska wykorzystanie odnawialnych nośników energii takich jak: słoma, drewno, kolektory słoneczne itp., głównie jako nośników energii cieplnej w budynkach mieszkalnych wsi

2. Walory turystyczne wsi

- a. stworzenie możliwości do dalszego rozwoju gospodarstw agroturystycznych
- b. wyznaczenie i budowa ścieżek rowerowych

3. Gospodarka

- a. wprowadzenie ulg podatkowych dla nowo powstałych przedsiębiorstw na terenie wsi, uzbrojenie terenów przeznaczonych pod inwestycje

4. Infrastruktura techniczna

- a. remont świetlicy wiejskiej
- b. budowa kanalizacji sanitarnej
- c. doprowadzenie nośników energetycznych do nowo powstałych budynków.

5. Kultura i Sport

- a. organizowanie imprez o znaczeniu gminnym i powiatowym
- b. remont świetlicy wiejskiej
- c. wyposażenie świetlicy wiejskiej
- d. organizacja placu zabaw dla dzieci

20. Analiza SWOT

1. Silne Strony

- wysoka liczba osób wykształconych;
- ekologiczne rolnictwo;
- większość rodzin wielopokoleniowych (przekazywanie tradycji rodzinnych);
- walory krajobrazowo – turystyczne;
- infrastruktura techniczna;
- potencjał ludzki;
- potencjalne tereny pod inwestycje;
- aktywna i otwarta społeczność lokalna;

2. Słabe Strony

- wyposażenie świetlicy wiejskiej;
- remont świetlicy wiejskiej;
- brak kanalizacji;
- wysokie bezrobocie strukturalne – ubożenie społeczeństwa;
- słabe gleby;
- brak ofert na zagospodarowanie wolnego czasu dla młodzieży;
- brak bazy noclegowej;
- niski stan zasobności gospodarstw domowych;

3. Szanse

- pozyskanie inwestorów i kapitału;
- sprzyjająca polityka regionalna w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich;
- zwiększanie się dostępności do kapitałów i środków pomocowych w tym pochodzących z UE;
- promocja walorów sołectwa;
- tworzenie nowych miejsc pracy;
- rozwój agroturystyki;

4. Zagrożenia

- migracja młodzieży do dużych miast;
- rosnąca przestępczość i patologie;

- brak środków finansowych;

21. Opis Planowanego Przedsięwzięcia

Tytuł projektu : „**Remont, modernizacja i wyposażenie świetlic wiejskich w miejscowościach: Klonowo, Nick, Wąpiersk, gmina Lidzbark**”

Celem niniejszego przedsięwzięcia jest remont, modernizacja oraz wyposażenie istniejącego budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Wąpiersk.

Zakres robót będzie obejmował następujące zadania:

- roboty budowlane wewnętrzne,
- instalacje elektryczne,
- remont dachu,
- malowanie
- instalacje sanitarne,
- dostawa wyposażenia świetlicy.

Wykaz niezbędnego wyposażenia podano poniżej:

- krzesła świetlicowe – 80 szt.,
- stoliki świetlicowe – 20 szt.,
- stół do tenisa stołowego – 1 szt.

22. Szacunkowy Kosztorys Planowanego Przedsięwzięcia

Tytuł projektu : „**Remont, modernizacja i wyposażenie świetlic wiejskich w miejscowościach: Klonowo, Nick i Wąpiersk**”

Ogólny koszt inwestycji dotyczącej Remontu, modernizacji i wyposażenia Świetlicy wiejskiej w Wąpiersku – 150.000,00 złotych brutto

Na koszt ogólny składają się następujące koszty cząstkowe:

| | Kwoty brutto |
|--------------------------------------|----------------|
| | i zewnętrznego |
| 1. roboty budowlane wewnętrzne | 23.800 |
| 2. instalacje elektryczne | |
| 3. instalacje sanitarne | |
| 4. dostawa wyposażenia świetlicy: | |
| a) krzesła świetlicowe 60 szt. | |
| b) stoliki świetlicowe 15 szt.. | |

c) stół do tenisa stołowego 1 szt.

23. Harmonogram Planowanego Przedsięwzięcia - „Remont, modernizacja i wyposażenie świetlic wiejskich w miejscowościach: Klonowo, Nick i Wąpiersk”

w kwestii Remontu, modernizacji i wyposażenia świetlicy wiejskiej w Wąpiersku

Lipiec 2009 r. – podpisanie umowy o finansowanie przedsięwzięcia,

Sierpień 2009 r. – przeprowadzenie procedury wyłonienie wykonawcy w ramach ustawy o zamówieniach publicznych,

Sierpień 2009 r. – kwiecień 2010r. – realizacja przedsięwzięcia,

Maj 2010 r. – rozliczenie projektu